

NORGE LESER NORDISK

2014

Et nordisk potpourri

Arendal bibliotek og Nordisk informasjonskontor Sør-Norge

norden

Nordisk Informasjonskontor Sør-Norge

www.nordeninfo.no

Arendal bibliotek

www.arendal.folkebibl.no

Innholdsfortegnelse

Velkommen	s. 3
Leseliste	s. 4
Tips for lesesirkler	s. 5

Omtale av forfattere og bøker

Sverige

Tomas Bannerhed: <i>Ravnene</i>	s. 8
Mikael Niemei: <i>Fallvann</i>	s. 9
Tomas Tranströmer: <i>Dikt og prosa i samling</i>	s. 10
Maria Zennström: <i>Hvordan ser et liv ut hvis man ikke har nok kjærlighet?</i>	s. 11

Finland

Juha Itkonen: <i>Syten</i>	s. 12
Leena Lander: <i>Den røde fangen</i>	s. 13
Rosa Liksom: <i>Kupé nr. 6</i>	s. 14

Island

Bergsveinn Birgisson: <i>Svar på brev frå Helga</i>	s. 15
Steinunn Sigurðardóttir: <i>Hjertets sted</i>	s. 16

Danmark

Helle Helle	s. 17
Christian Jungersen: <i>Unntaket</i>	s. 20
Katrine Marie Guldager: <i>En plass i historien</i>	s. 21
Hanne-Vibeke Holst: <i>Unnskyldningen</i>	s. 22

Norge

Per Petterson	s. 23
Britt Karin Larsen: <i>Det vokser et tre i Mostamägg</i>	s. 25
Ingvar Ambjørnsen: <i>Natten drømmer om dagen</i>	s. 26
Kristine Storli Henningsen: <i>I skyggen av store trær</i>	s. 27

Færøyene

Jóanes Nielsen: <i>Brahmadellane</i>	s. 28
--------------------------------------	-------

Baltikum

Inga Åbele: <i>Ilden vækker ingen</i>	s. 29
---------------------------------------	-------

Nettadresser	s. 30
--------------	-------

norden

Nordisk Informasjonskontor Sør-Norge

Arendal bibliotek

VELKOMMEN TIL ”NORGE LESER NORDISK” 2014

Et nordisk potpourri

Da kan vi igjen ønske velkommen til en ny sesong med leseheftet «Norge leser nordisk». Vi er nå inne i den fjerde sesongen etter at heftet skiftet navn fra «Agder leser nordisk» - et navn det hadde i nærmere femten år. Heftet er i utgangspunktet tenkt til bruk i lesesirkler i nordisk litteratur, men fungerer selvsagt like godt for den som helst leser på egen hånd.

Vanligvis har «Norge leser nordisk» hatt et tema som fellesnevner for bøkene på leselisten. I år har vi imidlertid valgt fritt fra øverste hylle uten å ta hensyn til sjangre eller emne. Derfor vil du denne gangen finne humoristiske bøker og dramatiske bøker, gripende bøker og spennende bøker. En del av forfatterne vil være kjente, men vi tror også mange vil oppdage «nye» forfattere. Her er en vinner av Nobels litteraturpris, men også flere debutanter. Bøkene vil ta dere inn i mange hverdager og utfordrende reiser. Noen av landskapene er vakre, mens andre er preget av forfall og katastrofe. Her finnes historiske slagmarker og moderne byliv, mord og kjærlighet, skrøner og sannhet. Ikke minst vil dere møte et vell av ulike personligheter. De eneste kriteriene vi har satt er at bøkene må være skrevet eller oversatt til et skandinavisk språk, og de må finnes tilgjengelig i et akseptabelt antall i norske bibliotek. Vi har også lagt vekt på å få med alle nordiske land samt en bok fra Baltikum.

I år har vi valgt å ta med hele forfatterskapet til to forfattere. Det er danske Helle Helle og norske Per Petterson. Nytt av året er også at nettadressene til anmeldelsene ligger helt bakerst i heftet. Det er fordi de mange som fortsatt foretrekker heftet i papirform nå får sjansen til å lese anmeldelser hvis anledningen byr seg.

Det er Arendal bibliotek som har utarbeidet leselisten og samlet bakgrunnsstoff om forfatterne og bøkene. Det øvrige stoffet er laget av Nordisk informasjonskontor Sør-Norge. Heftet ligger tilgjengelig på de respektive nettsidene.

God leselyst!

Arendal, 27. september 2013

Christin Bjerke

Nordisk informasjonskontor

NORGE LESER NORDISK 2014

Et nordisk potpourri

SVERIGE

Ravnene av Tomas Bannerhed. Gyldendal 2012

Fallvann av Mikael Niemi. Oktober 2013

Dikt og prosa i samling av Tomas Tranströmer. Gyldendal 2011.

Hvordan ser et liv ut hvis man ikke har nok kjærlighet? av Maria Zennström. Pelikanen 2013

FINLAND

Sytten av Juha Itkonen. Oktober 2012

Den røde fangen av Leena Lander. Gyldendal 2007

Kupé nr. 6 av Rosa Liksom. W&W 2012 (svensk tekst)

ISLAND

Svar på brev frå Helga av Bergsveinn Birgisson. Pelikanen 2012

Hjertets sted av Steinunn Sigurðardóttir. Cappelen 1997

DANMARK

Hele forfatterskapet til Helle Helle.

Unntaket av Christian Jungersen. Aschehoug 2006

En plass i historien av Katrine Marie Guldager. Gyldendal 2009

Unnskyldningen av Hanne-Vibeke Holst. Piratforlaget 2012

NORGE

Hele forfatterskapet til Per Petterson.

Det vokser et tre i Mostamägg av Britt Karin Larsen. Cappelen Damm 2009

Natten drømmer om dagen av Ingvar Ambjørnsen. Cappelen Damm 2012

I skyggen av store trær av Kristine Storli Henningsen. Gyldendal 2012

FÆRØYENE

Brahmadellane av Jóanes Nielsen. Margbok 2012

BALTIKUM

Ilden vækker ingen av Inga Ābele. Husets forlag 2007 (dansk tekst)

TIPS FOR LESESIRKLER

De tipsene du finner her er i utgangspunktet myntet på dere som ikke har vært med i en lesesirkel før. Dere som allerede er med i en sirkel kan forhåpentligvis likevel finne noe av interesse. Du finner råd om hvordan du kan starte en lesesirkel og hvordan den kan fungere.

Hvorfor starte en lesesirkel?

Hvis du ønsker noen å diskutere dine leseopplevelser med, kan en lesesirkel være et godt alternativ. Der møtes en gruppe lesere for å dele sine inntrykk av en felles utvalgt bok. Her er det rom for å utveksle tanker og inntrykk av bøkens hovedpersoner, miljøskildringer, temaer og mye annet.

Hvordan finner du medlemmer til en lesesirkel?

Du kan naturligvis spørre venner, kolleger, familie og bekjente og du kan henge oppslag på biblioteket, nærbutikken eller arbeidsplassen din. Oppslaget bør inneholde info om tid og sted for det første møtet, hvilke emner som kan være aktuelle for sirkelen og kontaktopplysninger.

Hvor kan dere møtes?

Ofte møtes lesesirkler privat, på kaféer eller på biblioteket, men her setter bare fantasien grenser.

Et møte i lesesirkelen

Deltagerne i en lesesirkel finner snart en form som fungerer for dem. Men om dette er helt nytt for deg, kan du likevel ha nytte av noen tips. Århus kommunes biblioteker har laget en «dreiebok» som lederen av lesesirkelen eventuelt kan bruke. De har også laget en kort analysemodell som kan hjelpe dere gjennom bokpraten.

Forberedelser:

- Les hele eller de deler av boken dere har blitt enige om.
- Ta eventuelt enkelte notater underveis for å huske førsteinntrykkene dine.
- Den som leder møtet kan forberede en introduksjon av boken og noen innledende spørsmål for å hjelpe diskusjonen i gang. Ansvaret for dette kan rullere.
- Finn bokanmeldelser og forfatterportrett. Ansvaret for dette kan også rullere.

Anmeldelser og forfatterportrett kan brukes som inspirasjon. Noen liker å lese anmeldelser og intervju med forfatteren før de selv leser boken, mens andre vil danne seg en mening om boken først. Her følger noen lenker til et par danske websider med anmeldelser og forfatterportretter.

[Litteratursiden.dk](http://litteratursiden.dk) Her ligger mye informasjon om danske forfattere; bibliografi, debutår, utgivelser og bokomtaler. Her finnes også analyser av enkelte verk og forfatterintervju.

[Forfatterweb.dk](http://forfatterweb.dk) Her finnes informasjon om forfattere fra Danmark i særdeleshet, men også fra Norden og verden for øvrig.

Dreiebok for sirkellederen:

Hvordan får dere i gang en samtale om boken?

- Start med en rask runde, hvor alle kan komme med sitt førsteinntrykk av boken.
- Lederen kan deretter introdusere boken med et kort opplegg – f. eks med utgangspunkt i anmeldelser og et kort forfatterportrett.
- Samtalen om boken går nå kanskje videre av seg selv. Hvis ikke, kan dere skjele til analysemodellen nedenfor.

Enkel analysemodell

Å analysere er å undersøke tekstens elementer i dybden. Dere kan se på fortelleren, romanpersonene, genren, eller hvordan teksten er skrevet. Hva dere velger, avhenger både av boken og hvordan dere leser den. Fokus kan variere fra leser til leser, og enhver tekst sees med forskjellige øyne og bakgrunn. At vi opplever bøker forskjellige er nettopp en av grunnene til at det er spennende å snakke sammen om leseopplevelser.

• *Hvilken type roman er det?*

- historisk, fantasy, romantisk, krim, spøkelse, sosialrealisme

• *Handling*

- Gi et kort referat med dine egne ord.

• *Analyse av tekstens problemer*

Reiser teksten noen problemstillinger? Løses de? Er de involverte personene klare over problemene? Eller er de kanskje skyld i dem?

• *Tid*

Hvor lang tid strekker handlingen seg over? Er handlingen kronologisk eller hopper den i tid?

• *Sted*

Hvor foregår handlingen? Hvordan beskrives stedene og omgivelsene?

• *Personkarakteristikk*

Hvem er hoved- og bipersoner? Alder, utseende, jobb, væremåte, holdninger, selvbilde?

Hva er din oppfatning av personene?

• *Fortellervinkelen*

Fortelles det i jeg-form? Er det en allvitende forteller? Kan vi i så fall stole på ham eller er han ikke troverdig?

• *Tema*

Hva er det viktigste boken handler om? Og hva mer handler den også om?

• *Språklige virkemidler*

Er det noe særskilt med språket? Brukes språket til å skape en bestemt effekt? Brukes det f.eks. mange fremmedord, symboler eller ironi?

• *Fortolkning*

Å fortolke er å samle delene dere har analysert i noen overordnede strukturer. Ofte viser analysen at teksten er bygget rundt ett eller flere motsetningspar, eksempelvis: hat/kjærlighet, harmoni/ubalanse, kultur/natur. Kan dere med utgangspunkt i analysen finne motsetningspar som viser hvilken problematikk teksten kretser om?

• **Perspektivering?**

Ligner teksten noe annet du har lest? Kan teksten relateres til en litteraturhistorisk periode?
Hvilke tanker setter boken i sving hos deg?

Analysemodellen er inspirert av modellen på www.opgavebutikken.dk

God leselyst!

Kilde: Vejledning til læsekredse, Aarhus kommunes biblioteker aabk.dk

Tomas Bannerhed vokste opp i Småland i Sør-Sverige, men har bodd i Stockholm de siste femten årene. Han har arbeidet som universitetslærer, forsker og redaktør og har to års studier ved Nordens Forfatterskola Biskops-Arnö bak seg. Han brukte ti år på å skrive *Ravnene* som er hans debutbok. I 2011 vant han den prestisjefylte Augustprisen for boken.

Kilde: Gyldendal Norsk Forlag

Forlagets omtale

Vi befinner oss i Småland i Sverige på 1970-tallet. En gutt ser med redsel på farens fortvilelse over tilværelsen. Åkrene gir ikke nok avkastning, været holder ham våken om nettene og naboene vender ham ryggen. Faren er likevel besatt av tanken på at sønnen en dag skal ta over gården. Forfatteren vant Augustprisen for denne debutromanen i 2011. Tomas Bannerhed har også mottatt Borås Tidnings debutantpris, Studieförbundet Vuxenskolas forfatterpris og Stora Läsarpriset i kategorien Årets debutant.

Anmeldelse

Les hva [VG](#) skrev da boken kom ut i Norge i 2012.

Sverige

Tomas Bannerhed

f. 1966

Ravnene

Gyldendal 2012, 401 s.

Foto: Sara McKey

Sverige

Mikael Niemi

f. 1959

Fallvann

Oktober forlag 2013, 277 s.

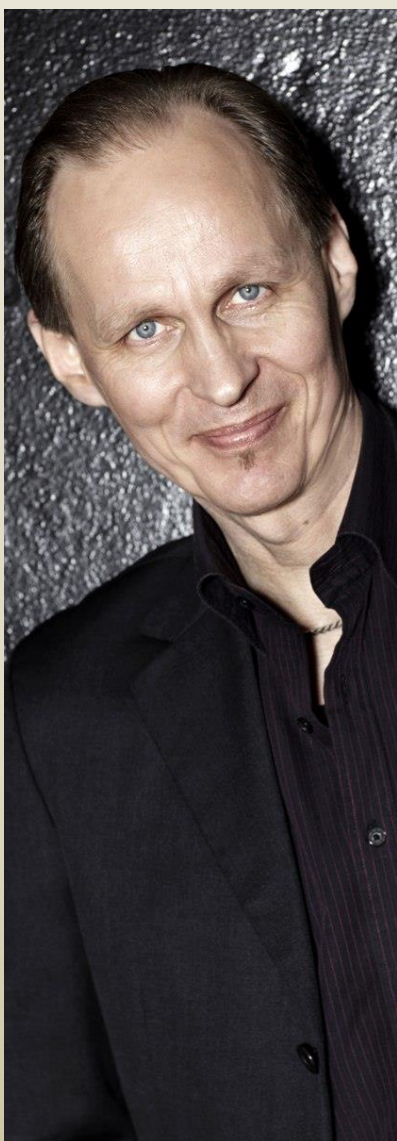

Foto: Peter Knutson

Mikael Niemi er oppvokst i Pajala i Nord-Sverige, der han fortsatt bor. Han debuterte i 1988 med diktsamlingen *Näsblod under högmässan*, og har senere skrevet i ulike sjangre for både voksne og ungdom. Hans store gjennombrudd kom med *Populærmusikk fra Vittula* i 2000. For denne boken fikk Niemi Augustprisen som årets beste roman i Sverige. Han ble også innstilt til Nordisk råds litteraturpris.

Kilde: Oktober forlag

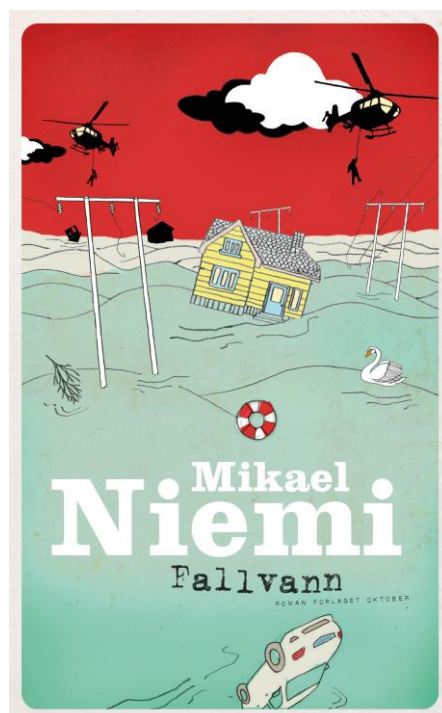
Forlagets omtale

Skogene, markene og myrene i Nord-Sverige preges av en svært regntung høst. Jorden er mett. Ved Lulevassdraget ligger kraftverkens store vannmagasiner på rad, og nede ved kysten ligger byene. En dag brister demningene og en flodbølge velter fram. Blant dem som rammes, er mannen som kjører for livet i sin sports-Saab mens tsunamien vokser i bakspeilet. Helikopterpiloten, som hadde planlagt å ta sitt eget liv den dagen, blir i stedet redningsmann for mange. En kraftverkarbeider blir rasende på en ung kvinne og søker hevn. En kvinne i Luleå prøver desperat å komme hjem til sin datter. Dette er en katastroferoman, men den er også full av Niemis humor og varme.

Anmeldelser

Her finner du både et skriftlig og et [filmet intervju](#) mellom Niemi og Dagbladet.

Og her er noen av [VGs inntrykk](#) av samme bok og forfatter.

Sverige

Tomas Tranströmer

f. 1931

Dikt og prosa i samling

Gyldendal 2011, 271 s.

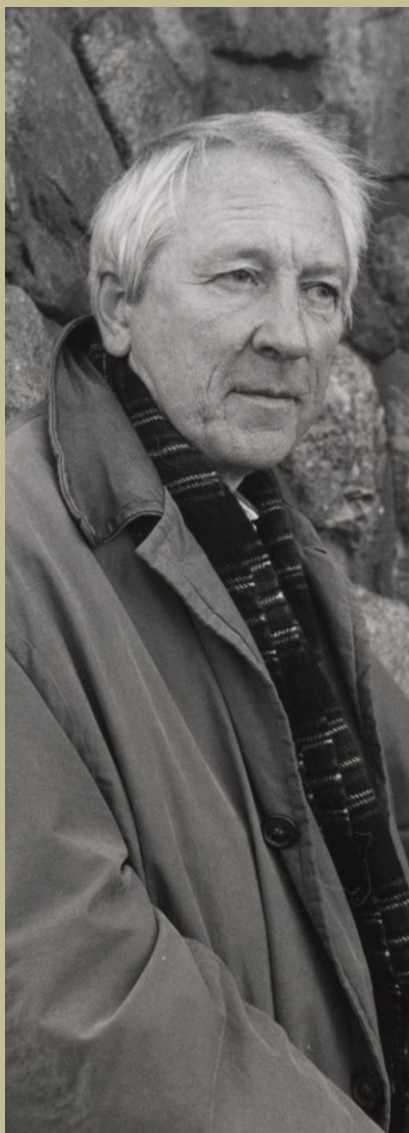

Foto: Gyldendal Norsk Forlag

Tomas Tranströmer er svensk lyriker og psykolog. Den oppsiktsvekkende debuten med *17 dikter* i 1954 som ble etterfulgt av *Hemligheter på vägen* i 1958, gjorde ham til en av de ledende og impulsgivende poeter i 1950-årenes svenske lyrikk. Et mystisk-religiøst grunnsyn preger hele forfatterskapet, som kretser om temaer som ensomhet – fellesskap, drøm – virkelighet, individ – kollektiv. Metaforene er sentrale i hans poesi og knytter an til gammelgresk poesi, barokkdikt og moderne surrealisme. Tranströmers poesi er også sterkt inspirert av musikk. Konsentrasjonen og perfektjonismen i samlingene *Den halvfärdiga himlen* (1962), *Klanger och spår* (1966), *Mörkerseende* (1970) og *Stigar* (1973) viker for en enklere, mer hverdagslig stil i de lange, delvis selvbiografiske diktene *Östersjöar* (1974) og i *Sonningsbarriären* (1978). Tranströmer ble tildelt Nobelprisen i litteratur i 2011.

Kilde: Store norske leksikon

Forlaget skriver

Dikt og prosa i samling er en utvidet og oppdatert versjon av Jan Erik Volds tidligere Tranströmer-oversettelser. Boken gjengir hele forfatterskapet 1954–2004, som også rommer poetens selvbiografiske erindringer i prosa.

TOMAS
TRANSTRÖMER
DIKT
OG
PROSA
I SAMLING

Anmeldelse

Her er et av intervjuene som ble gjort da Tranströmer fikk vite at han fikk [Nobelprisen i litteratur](#) 2011.

Sverige

Maria Zennström

f. 1962

*Hvordan ser et liv ut
hvis man ikke har nok
kjærlighet?*

Pelikanen forlag 2013, 298 s.

Foto: Fanny Zaabi Behrer

Maria Zennström

vokste opp i Stockholm. Hennes mor var russisk og hennes far var kommunistisk kulturjournalist. På 1980-tallet flyttet hun til Leningrad (nåværende St. Petersburg). Hun ble i Russland i nesten ti år og hun utdannet seg ved Filmhøyskolen i Moskva.

Zennström har arbeidet med spillefilm og bor nå igjen i Stockholm. Hun sier selv at filmutdannelsen har påvirket hennes forfatterskap. I tillegg til selv å skrive er hun oversetter og bokanmelder.

Kilde: Svensk wikipedia

Forlagets omtale

I form av dagboksnære tekster skriver Maria Zennström fram en brutalt oppriktig fortelling om en kvinnes ensomhet og begjær. Gjennom hovedpersonen Marias nedtegnelser følger vi livet hennes idet det holder på å falle fra hverandre. I langsomme bevegelser sirkler hun inn smerten over å være alene, og over alltid å føle seg utilstrekkelig, samtidig som hun med en sjokkerende åpenhjertighet skildrer sine forsøk på å få barn. *Hvordan ser et liv ut hvis man ikke har nok kjærlighet?* er en bok om å frigjøre seg - fra fortidens tyngde, fra en dominerende mor og fra sterke indre krav om perfektjon - og den er skrevet i et språk hvor det vakre og det stygge hele tiden ligger side om side, som om det selv lyser opp det mørke det skaper. Boken er oversatt av Karl Ove Knausgård.

Anmeldelser

Les [Dagsavisens](#) anmeldelse.

[Göteborgsposten](#) har også meninger om boken.

Juha Itkonen

er en av Finlands mest framtrædende og populære yngre forfattere. Han debuterte i 2003 og har skrevet fire romaner og en novellesamling. Han har fått flere sentrale finske litteraturpriser og har vært nominert til Finlandia-prisen to ganger. Sammen med sin kone har han laget barnebøker. Han har også vært journalist. Itkonen bor nå i Helsinki.

Kilde: Oktober forlag

Forlagets omtale

En syttenårig gymnasiast med forfatterdrømmer har sommerjobb på et kjøpesenter i en liten by. På jobben blir han kjent med Vesku som er midt i tjuårene og har penger. Vesku spanderer på ham og vil være nær venn. Tjue år senere har suksessforfatteren nettopp utgitt en ny roman med selvbiografiske trekk fra sin ungdom. Denne gangen er mottakelsen ikke så varm som han er vant til. I en anmeldelse anklages han for homofobi. Han får også e-poster som han ikke svarer på fra Päivi som fremdeles jobber på kjøpesenteret. Hun er kritisk til hvordan han skriver om sin gamle arbeidskamerat – han var slett ikke slik han framstilles i boken. Päivi, som selv går på skrivekurs, mener forfatteren lyver.

Sydden er en mangefasettert roman om ungdom og drømmer, og om litteraturens forhold til livet.

En anmeldelse av boken ligger [her](#)

Finland

Juha Itkonen

f. 1975

Sydden

Oktober forlag 2012, 363 s.

Foto: Jouni Harala

Finland

Leena Lander

f. 1955

Den røde fangen

Gyldendal 2007, 286 s.

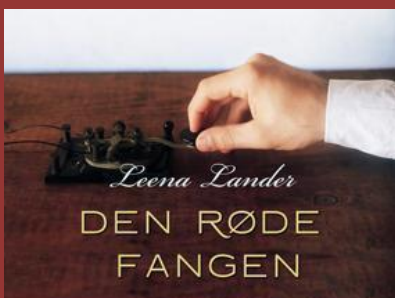

Foto: Gyldendal Norsk Forlag

Leena Lander trådte sine barnesko i et hjem for

kriminelle gutter hvor hennes far var vokter. Familien bodde i samme hus som guttene og hun ble venn med dem. Hun hadde en barnepasser som inspirerte henne til å bruke fantasien, og da hun åtte år gammel fikk en skrivemaskin, begynte hun å skrive fortellinger. 15 år gammel kastet hun imidlertid alt hun hadde fantasert om og begynte å skrive saklig, slik hennes far oppfordret henne til. Da hun giftet seg, ble hun utfordret av sin mann til å skrive, og på fire måneder skrev hun sin første roman. 20 år etter at hun kastet barndommens skrivelier, fikk hun dem tilbake av sin mor, som hadde tatt vare på dem. Det førte til at hun begynte å interessere seg for sin barndom og opplevelser hun hadde hatt. Flere av disse er siden tatt med i bøkene hennes.

Ved siden av romaner skriver Lander også hørespill og stykker for fjernsyn og teater. Hun har fått flere priser og flere av hennes bøker er oversatt til andre språk. Hun er kjent for alltid å ta barnas parti i sine romaner, og er blitt en populær forfatter i sitt hjemland. Hun bor med mann og tre sønner sør for Åbo.

Kilde: Wikipedia

Forlagets omtale

Den røde fangen er en raffinert psykologisk thriller med den finske borgerkrigen som bakgrunnstepp. På dødsleiet overleverer en gammel mann et merkelig arvestykke til sitt barnebarn; et hvitt armbind fra den finske borgerkrigen i 1918. Hvorfor har en mann som kjempet på de rødes side under krigen tatt vare på som et klenodium noe som var de hvites kjennemerke? Et merkverdig trekantdrama rulles opp: Under en henrettelse av flere røde fanger overlever den kvinnelige soldaten Miina Malin fordi jegerløytnant Aarjo Harjula ikke lyder ordre, men følger sin samvittighet. Da Aarjo senere får i oppdrag å eskortere Miina til nærmeste feltdomstol, lider de skipsbrudd og strandar på en øde øy. Der tilbringer de åtte dager i en fiskebu. Hva som hender eller ikke hender mellom den hvite soldaten og den røde fangen på denne øya, blir til en gåte som dommeren ved feltdomstolen prøver å løse. Han blir besatt både av fangen og hennes vokter. *Den røde fangen* er en psykologisk thriller og et trekantdrama mellom en dommer, en hvit offiser og en rød fange. Levert av © DnBB AS

En anmeldelse av boken finner du [her](#)

Rosa Liksom er født i finsk Lapland. Hennes foreldre var bønder og drev med oppdrett av rein. Da hun var 17 år gammel, flyttet Liksom til Helsinki hvor hun hadde forskjellige jobber samtidig med at hun studerte antropologi på universitetet. I perioder var hun husokkupant og bodde også i kollektiv forskjellige steder i Europa. Hun bodde bl.a. fire år i Kristiania i København, og der skrev hun sine første tre bøker. Liksom tilbragte mange somre i Paris og hun bodde også i Nord-Norge, på Island og i Moskva. I 1987 flyttet hun tilbake til Helsinki.

I tillegg til å være forfatter er Rosa Liksom billedkunstner og produserer kortfilmer. Hun har også laget komiserier, en fargeleggingsbok og barnebøker.

Kilde: Rosa Liksoms hjemmeside

Liksom er blant de mestselgende av moderne finske forfattere. Hun har skrevet om byfolk, ungdom og om mennesker fra utkantstrøk i Nord-Finland. Rosa Liksom er nominert til Nordisk råds litteraturpris 2013 for *Kupé nr. 6* hennes opprinnelige navn er Anni Ylävaara.

Kilde: Wikipedia

Forlagets omtale

En arkitektstuderande ung kvinna tar Transsibiriska järnvägen mot Ulan Bator för att studera grottmålningar. Hon delar kupé med en vodkaimplande buse på väg till ett bygge. I den lilla trånga kupén möter öst väst och under den flera veckor långa resan berättar den manschauvinistiske mördaren härresande historier om sitt liv och om sitt land, Sovjet.

Kupé nr. 6 är en kompakt, poetisk och mångbottnad historia om en tågresä genom 1980-talets Sovjetunionen. "Humorn som föds ur Rosa Liksoms tillspetsningar och snabba vändningar är skoningslös och absurd. Med till synes enkla penseldrag får Liksom fram enskilda människöden och ett helt lands historia", stod det i motiveringen när Rosa Liksom fick Finlands största litterära pris, det prestigefulla Finlandiapriset 2011 för *Kupé nr. 6*.

Anmeldelser

Les hva [Litteratursiden](#) skriver om denne reisen med den transsibiriske jernbanen. [Aftonbladet](#) har også anmeldt boken.

Finland

Rosa Liksom

f. 1958

Kupé nr. 6

Wahlström & Widstrand 2012

189 sider

Foto: Wahlström & Widstrand forlag

Island

Bergsveinn Birgisson

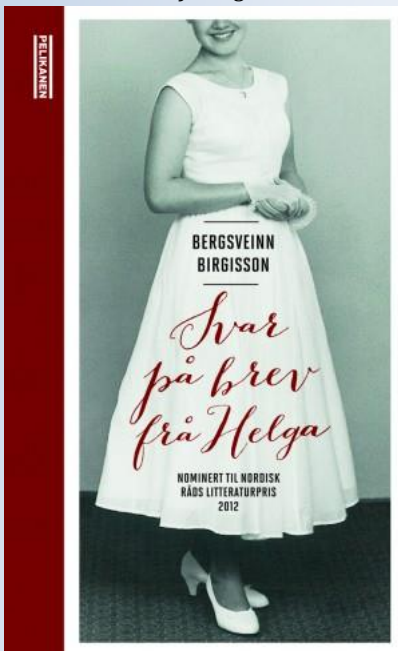
f. 1971

Svar på brev fra Helga

Pelikanen forlag 2012, 110 s.

Foto: Pelikanen forlag

Bergsveinn Birgisson er forfatter og doktor i norrøn filologi. Han er utdanna frå Háskóli Íslands, Universitetet i Oslo og Universitetet i Bergen, og tok Dr.art.-grada ved UiB med ei avhandling om skaldediktinga.

I 2012 vart han nominert til Nordisk råds litteraturpris for romanen *Svar við bréfi Helgu*. Bergsveinn Birgisson er busett i Bergen sidan 1990-talet og arbeider som forskar ved UiB. Kilde: Wikipedia

Forlagets omtale

En tilårskommen sauebonde svarer på brevet fra elskerinna som en gang for lenge siden bad ham flytta med henne til byen. Det har tatt lang tid å svare, og det er mange valg han må svare for. Han fletter slarv fra bygdelivet inn i saftige fortellinger om det han kaller parringstida i livet sitt. Gammel kjærlighet og erotiske minner blander seg med fortellinger om glemte lik, kortbeinte værere og dagen da Farmall-traktoren kom.

Svar på brev frå Helga er historia om det livet som aldri ble realisert og valgene vi tar. Om den tapte kjærligheten, men også om en tapt kultur, slik vi ser den gjennom øynene til sauebonden Bjarne.

Denne kritikerroste boka har tatt Island med storm, og er nå under oversettelse til en rekke språk. Boka vant den islandske bokhandlerprisen i 2010 og var nominert til Nordisk råds litteraturpris i 2012. Boka har også blitt dramatisert for scenen og et filmmanus er under utarbeidelse.

Svar på brev frå Helga er den tredje romanen til Bergsveinn Birgisson. I 2009 ga han ut *Handbok om mentaliteten til kyr* og i 2003 ble han nominert til den islandske litteraturprisen for *Landskap er aldri toskete*. Den hittil siste av tre diktsamlinger, *Drauganet*, kom ut i 2011.

Anmeldelser

Les Dagbladets [omtale](#) av denne islandske romanen. Og her er Dagsavisens [anmeldelse](#).

Steinunn Sigurðardóttir debuterte som lyriker i 1969, og har senere skrevet noveller, romaner, TV-stykker og en bok om president Vigdís Finnbogadóttir. Hun etablerte seg i 1970-årene som et sentralt navn i den åpnere og mer engasjerte lyrikken som kom som en reaksjon på modernismen. Hennes språklige og billedskapende originalitet kommer til uttrykk i samlinger som *Verksummerki* (1979, Avsatte spor) og *Kartöfluprinsessan* (1987, Potetprinsessen).

Gjennombrudd som prosaforfatter fikk hun med romanen *Tímaþjófurinn* (1986, Tidstyven) som skildrer en kvinnes leting etter kjærlighet og samhørighet. *Hjartastaður* (1995, Hjertets sted) preges av en muntlig fortellerstil. Senere romaner er *Jöklaleikhúsið* (2001, Isbretteateret) og *Hundrað dyr í golunni* (2002, Hundre dører i vinden), sistnevnte er en nærgående fortelling om kjærligheten og erotikkens makt og avmakt. Hun har også utgitt noveller, skuespill og sakprosa.

Romanene hennes er oversatt til mange språk. *Hjertets sted* er første bok på norsk. For denne romanen mottok Sigurðardóttir pris for årets beste bok på Island. Den ble også nominert til Nordisk råds litteraturpris.

Kilde: Store norske leksikon

Forlagets omtale

Tre kvinner i bil er underveis fra Reykjavik til Islands nordøstlige kyst. I baksetet sitter knapt femtenårige Edda «med landets sureste ryggparti» og vil bare rømme tilbake til det hun skal redde fra, hovedstadens miljø av dop, fyll og lurvete kompiser. En opplagt representant for de lurvete, Gerti «høne» ligger et par svinger etter dem i en gul budbil, og lokker med «vårens drømmeland», mens det foranliggende oppholdet hos slektningen Dyrfinna venter som et «vintersetehøl», slik Edda tenker seg alt sammen.

Harpa Eir, problembarnets altfor unge mor, tenker på sin egen mor, sitt eget opphav. Harpa er underlig mørkhudet og kortvokst og vil fritte ut tante Dyrfinna om forklaringen. En vakker søreuropeer setter fantasien i sving og lar fortrenge lengsler slippe til overflaten. Islands dramatiske landskap, med svart sand, høstskimrende høyland og svirrende fugleliv gir en virkningsfull ramme rundt de tre kvinnenes to døgn lange biltur. Steinunn Sigurðardóttir har skrevet en nåtidsroman med fine tråder av islandsk tradisjon og livsforståelse. Det er en gripende bok, universell og spesiell på en gang.

Island

Steinunn Sigurðardóttir

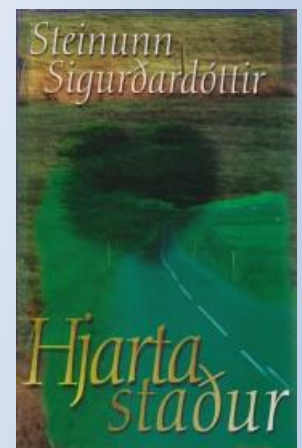
f. 1950

Hjertets sted

Cappelen 1997, 409 s.

Foto: Bjartur forlag

Anmeldelse finner du [her](#)

Helle Helle

eller Helle Olsen, som hun opprinnelig het, vokst opp i Rødby på Lolland. Hun debuterte offentlig med sin første novelle *Et blommetræ* i 1987 under navnet Helle Krogh Hansen. Senere tok sin oldemors etternavn «Helle», og det var under navnet Helle Helle hun utga sin første roman, *Eksempler på liv*, i 1993.

Helle Helle er exam.art. i litteraturvitenskap fra Københavns Universitet og utdannet fra Forfatterskolen i København. Hun er kjent for sin avmålte, realistiske stemme og tematikk. Formmessig bruker hun gjennomgående et meget enkelt språklig register. Forfatteren iakttar og registrerer, men fortolker ikke det som skjer. Hennes markante, kjølige formspråk betegnes ofte som minimalistisk.

Danmark

Helle Helle

f. 1965

Foto: Sacha Maric

Helle Helle har blant annet mottatt det danske Statens Kunstfonds treårige arbeidslegat. Bøkene hennes er oversatt til tolv språk. For boka *Rødby-Puttgarden* ble hun i 2005 tildelt Kritikerprisen, *Ned til hundene* ble i 2008 nominert til Nordisk råds litteraturpris og *Dette burde skrives i nutid* ga i 2011 Helle bokhandlerprisen De Gyldne Laurbær.

Kilde: Wikipedia

Bibliografi

- 1993 *Eksempel på liv*, roman
1996 *Rester*, noveller
1999 *Hus og hjem*, roman
2000 *Biler og dyr*, noveller
2002 *Forestillingen om et ukomplisert liv med en mand*, roman
2003 *Min mor sidder fast på en pind*, barnebok (med Lars Nørgaard)
2005 *Rødby-Puttgarden*, roman
2008 *Ned til hundene*, roman
2009 *En dejlig dreng*, novelle i *Copenhagen Noir*
2011 *Dette burde skrives i nutid*, roman

Norske utgivelser

- 2001 *Hus og hjem*
2002 *Biler og dyr*
2003 *Forestillingen om et ukomplisert liv med en mann*
2006 *Rødby – Puttgarden*
2009 *Ned til hundene*
2012 *Dette burde skrives i nåtid*

Bøkene er oversatt av Trude Marstein.

Omtaler av bøkene som er oversatt til norsk

Hus og hjem

Den tretti år gamle Anne flytter tilbake til barndomsbyen etter mange år i København. Hun har kjøpt hus sammen med kjæresten Anders, som først flytter ned senere. Anne har tenkt å male og innrede huset mens hun venter på Anders. Men selv om hun ikke har noen jobb, kommer hun ikke ordentlig i gang. I stedet ser hun på tv, lager mat, besøker de få venninne som fortsatt er igjen i byen og får et stadig tettere forhold til naboen, den enslige presten Jens.

Biler og dyr

Handlingen i disse seksten novellene er lagt til provins-Danmark. Tekstene kretser rundt galskap og død, utroskap og mangelen på kommunikasjon mellom mennesker som står hverandre nær. I et stilistisk finslipt og presist språk viser Helle Helle hvordan det alminnelige liv, hvis man går tett nok inn på det, syder av underliggende dramatik, traumer og humor.

Forestillingen om et ukomplisert liv med en mann

Susanne bor sammen med Kim, som vil være forfatter og derfor sitter hjemme og jobber. Susannes venninne Ester går fra kjæresten sin i høygravid tilstand og ber om hjelp. Da Susanne og Kim lar henne flytte inn i den lille leiligheten deres blir alt snudd på hodet, og den besværlige graviditeten irriterer, samtidig som man jo må oppføre seg ordentlig. Situasjonen skaper sjalusi og irritasjon, og skaker ved forholdet mellom Susanne og Kim. Helle Helle skildrer dette merkelige forløpet med en voldsom realisme og en ny klukkende humor.

Rødby – Puttgarden

Jane og Tine er søstre og bor sammen i den danske småbyen Rødbyhavn. De jobber begge i parfymeavdelingen på ferja mellom Rødby og Puttgarden og kan nesten alle duftene på rams. Tine er alenemor, som moren deres var og bestemoren før henne. I likhet med kvinnene i familien før dem, ser Tine og Jane menn komme og gå. Og i den lille havnebyen er det stadig noen som dør, mens innbyggerne sukker og lar livet fortsette som før. Tilværelsen til Jane og Tine kan synes hverdagslig på overflaten - de gir parfymeprøver til kundene, flørter med menn på båten og spiser kjøttkaker til middag - men de to unge søstrene er alt annet enn ordinære. *Rødby-Puttgarden* er en bok om det livfulle og det livløse, om å være sammen og å være alene - skildret i en ren prosa som er både humoristisk, sår og forunderlig.

Ned til hundene

En kvinne med rullekoffert går av bussen et sted på Sjælland. Hun er en forfatter som har forlatt sin mann og leter etter et godt sted å gråte. John og Putte, to vennlige fremmede, tar henne med hjem og innlosjerer henne på hjørnesofaen i stua.

John og Putte sliter begge med whiplash etter en bilulykke og må klare seg med småjobber. De passer hundene til Puttes onkel, mens han er innlagt på sykehuset. Puttes bror Ibber bor også i nærheten. Og så er det den eldre kvinnen ved siden av, Elly, som har bruk for hjelp innimellom.

John og Puttes liv er på en og samme tid trygt og fremmed. Og det rommer en historie, som bare langsomt avsløres for kvinnen med rullekofferten.

Dette burde skrives i nåtid

En ung kvinne leier et hus ved jernbanelinjen i en liten stasjonsby. Hver dag tar hun toget inn til København. Foreldrene tror hun er i full gang med studiene, men hun kommer seg ikke på universitetet. Hun tilbringer tiden på gater og torg rundt i byen, eller sammen med dikter Hase. Hun skriver selv også, men det går ikke særlig bra. Det er så mye som forstyrrer: fortiden med Per Finland, foreldrene på trappen, og godstogene som buldrer gjennom natten.

Kilde: Oktober forlag

Anmeldelser

[Hus og hjem](#)

[Biler og dyr](#)

[Forestillingen om et ukomplisert liv med en mann](#)

[Ned til hundene](#)

[Rødby – Puttgarden](#)

[Dette burde skrives i nåtid](#)

Christian Jungersen vokste opp i utkanten av København. Faren var advokat, mens moren underviste i latin og gresk. Da han var ferdig med en mastergrad i kommunikasjon og sosiologi, skrev Jungersen seks teaterstykker som aldri er blitt satt opp. Han jobbet i perioder som tekstforfatter i et reklamebyrå, manusforfatter og -konsulent i TV og han underviste i film.

I 1999 debuterte han med romanen *Krat* som han fikk Debutantprisen for og som raskt ble en bestselger. Samtidig jobbet Jungersen i ulike kontorstillinger. Her ble han vitne til ulike former for mobbing som han senere brukte i bok nummer to, *Unntaket*. For *Krat* fikk han et tre-års skrivestipend og i løpet av de neste fire årene skrev han nettopp *Unntaket*. Han brukte mye av tiden til å drive research, ikke minst på psyken til de ansvarlige for folkemord. *Unntaket* kom ut i 2004 og den innbrakte ham prisene De gyldne Laurbær og DR Radios romanpris. Boken er utgitt i 18 land. Hans foreløpig siste bok kom i 2012 og heter *Du forsvinder*. Jungersen bor nå i Dublin i Irland.

Forlagets omtale av *Unntaket*

Da venninnene Iben og Malene mottar drapstrusler, innser de at arbeidet de utfører på Dansk Senter for Informasjon om Folkemord kan ha brakt dem i livsfare. Men hvor kommer egentlig truslene fra? Reaksjonene fra kollegene tyder på at ingen av dem er helt som de andre tror. Etter hvert viser arbeidsplassen seg å være en arena for sjikane og kamp på liv og død. De menneskene de trodde de kjente, forandrer seg. Selv forandrer de seg også, inntil det ikke lenger er mulig å ta stilling til hvem som er ofre og hvem som er bødler. Konflikten knytter Iben og Malene tettere sammen, men den karismatiske journalisten Gunnar Hartvig Nielsen kommer imellom dem. Og så mottar de meldinger om at krigsforbryteren Mirko Zigic er på vei til Skandinavia ...

Anmeldelsen kaller boken en [troverdige thriller](#).

Danmark

Christian Jungersen

f. 1962

Unntaket

Aschehoug 2006, 671 s.

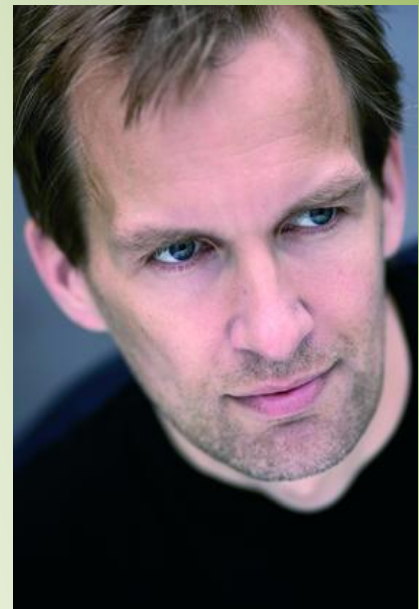
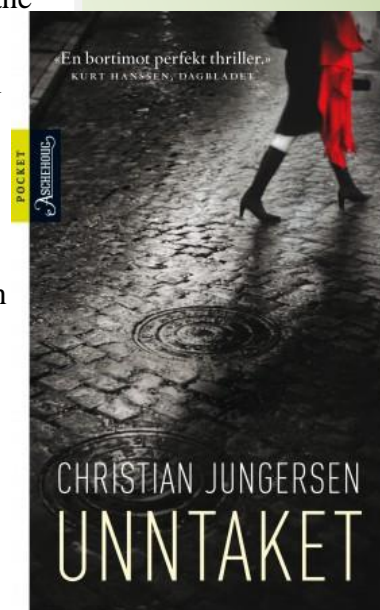

Foto: Aschehoug forlag

Katrine Marie Guldager er oppvokst i Danmark, men bodde som barn en periode i Zambia. Hun er utdannet cand.phil. i dansk fra Københavns Universitet, og har vært student ved den danske Forfatterskolen. Hun har reist mye og har hatt studieopphold i Zambia, Cuba, El Salvador, Nicaragua og Nord-Korea.

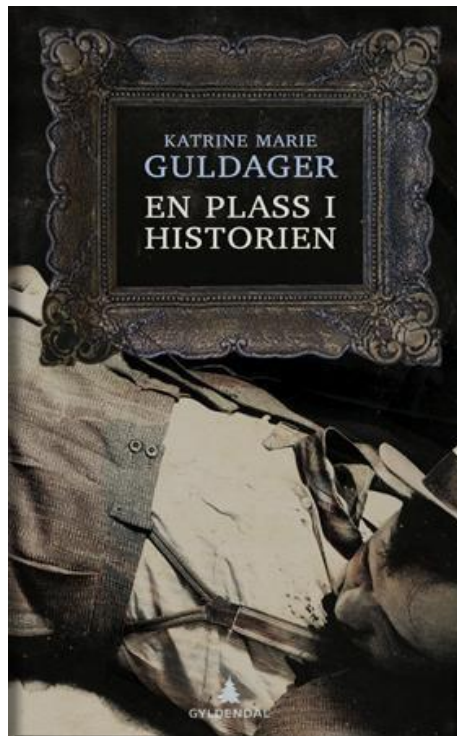
Katrine Marie Guldager debuterte i 1994 med diktsamlingen *Dagene skifter hænder*. Hun har siden skrevet både prosa, lyrikk og drama, i tillegg til diverse artikler og kronikker i ulike tidsskrifter og aviser. I 2005 mottok hun den danske Kritikerprisen for novellesamlingen *København*.

Kritiker- og lesersuksessene *København* og *Kilimanjaro* kom på norsk i 2006. *En plass i historien* er hennes første roman på norsk.

Kilde: Gyldendal Norsk Forlag

Forlagets omtale

I november 1944, i et lille kælderlokale på Vesterbro, skød Peter Fisher en stikker. Det er denne hændelse, der er både udgangs- og omdrejningspunkt i Katrine Marie Guldagers nye roman, der ligger i klar forlængelse af novellesamlingen *København* fra 2004. Vi møder en række personer, hvis skæbne er knyttet sammen, heriblandt Peter Fisher, der nu er blevet en ældre herre og den unge mand, hvis bedstefar var den stikker, Peter Fisher skød i 1944. Hele sit liv har han lidt under den historie og forsøgt at finde en måde at reagere på den.

Danmark

Katrine Marie Guldager

f. 1966

En plass i historien

Gyldendal 2009, 349 s.

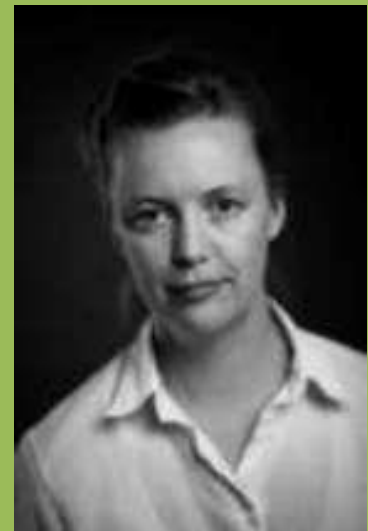

Foto: Gyldendal Norsk Forlag

Anmeldelse

Dette skrev [Jyllandposten](#) da boken kom ut.

Danmark

Hanne-Vibeke Holst

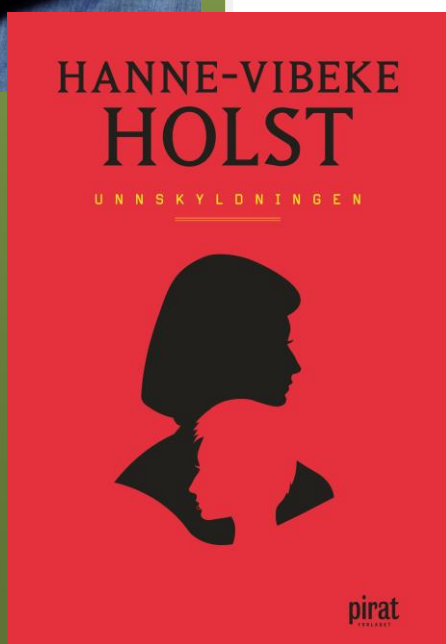
f. 1959

Unnskyldningen

Piratforlaget 2012, 525 s.

Foto: Piratforlaget

Hanne-Vibeke Holst begynte sin skrivekarriere som journalist, blant annet i Berlingske Tidende. Fra 1987 har hun virket både som spaltist og forfatter. I tillegg til bøker for voksne, ungdom og barn, har hun skrevet for både TV og film. Med de tre romanene om journalisten Therese Skaarup; *Thereses tilstand*, *Det virkelige liv* og *En virkelig kvinne*, slo Hanne-Vibeke Holst igjennom som skjønnlitterær bestselgerforfatter.

Holst har også skrevet en feministisk erindringsbok, *Min mosters migræne – eller hvordan jeg blev kvinde* (1999). Denne boken var i høy grad med på å etablere henne som bestselgerforfatter. I 2012 utkom familiekrøniken *Unnskyldningen*, som fikk strålende mottagelse i norsk presse.

Hanne-Vibeke Holst er tildelt flere priser for sitt forfatterskap, blant annet De Gyldne Laurbær 2008 og Læsernes Bogpris 2009.

Kilde: Piratforlaget

Forlagets omtale av *Unnskyldningen*

Unnskyldningen er et familiedrama om lidenskap og løgn. Det begynner under annen verdenskrig på Nord-Jylland og avsluttes i nåtidens Berlin.

Helena Tholstrup, operasjef for Berliner Oper skal motta en ærefull demokratipris av den tyske kansleren. Prisen får hun fordi hun til tross for trusler har insistert på å gjennomføre premieren på en meget kontroversiell oppsetning. Datteren kommer sammen med sin nye kjæreste Khalil, og Helena blir overrasket over datterens valg av kjæreste. Dette tier hun om, slik hun har tiet om så altfor mye før. Romanen er en fortelling i tre akter om lidenskap og løgn, sannhet og soning.

Anmeldelser: Her finner du en [omtale](#) av boka, og [her](#) en til.

Foto: Cato Lein

Per Petterson

er oppvokst på Veitvet i Oslo. Han utdannet seg til bibliotekar og har også jobbet i bokhandel. I tillegg har han vært oversetter og litteraturkritiker. Petterson debuterte med novellesamlingen *Aske i munnen, sand i skoa* i 1987. Han har siden utgitt sju romaner, samt *Månen over Porten*, en samling personlige og litterære tekster.

Hans prosabøker er preget av en nøktern, lavmælt realisme med poetiske undertoner og familieband og -konflikter er hovedtemaer i forfatterskapet.

Allerede Pettersons tidlige bøker fikk stor oppmerksomhet hos kritikerne, og i 1997 ble han nominert til Nordisk råds litteraturpris for romanen *Til Sibir*, men først med den flere ganger prisbelønnede *Ut og stjæle hester* i 2003 fikk han sitt store gjennombrudd hos publikum.

Kort om bøkene

Med sterk innlevelse og sosialt perspektiv skildrer han oppvekst på østkanten i Oslo i novellesamlingen *Aske i munnen, sand i skoa* fra 1987. Dette er hans debut som forfatter. I romanene *Ekkoland* fra 1989 og *Det er greit for meg* fra 1992 er tonen tøffere og man aner en påvirkning fra Ernest Hemingway.

I 1996 kom romanen *Til Sibir* som handler om en ung kvinnes oppvekst og modning i dansk arbeidsmiljø i 1930- og 1940-årene. Fortellerstemmen er hennes da hun som eldre kvinne ser seg tilbake og minnes de avgjørende åra i sitt liv. Hun ser sammenhenger og reflekterer over hendelsene som kom til å prege hennes liv.

I kjølvannet fra 2000 handler bl.a. om forholdet mellom far og sønn, og på noe ulikt vis gjelder det også *Ut og stjæle hester* som kom i 2003. Den er en intens roman med røtter tilbake til den annen verdenskrig. Den ble tildelt både Bokhandlerprisen og Litteraturkritikerprisen. Som første nordmann mottok Petterson dessuten den britiske Independent Foreign Fiction Prize for beste skjønnlitterære bok oversatt til engelsk og publisert i Storbritannia i 2005. I 2007 mottok han også den høythengende prisen International IMPAC Dublin Literary Award for boken. I 2009 ble *Ut og stjæle hester* kåret til tiårets beste norske roman av VG, og den britiske avisen Times kåret den som eneste

---

Bøker fra Pettersons hånd

1987 *Aske i munnen, sand i skoa*
1989 *Ekkoland*
1992 *Det er greit for meg*
1996 *Til Sibir*
2000 *I kjølvannet*
2003 *Ut og stjæle hester*
2004 *Månen over porten*
2008 *Jeg forbanner tidens elv*
2012 *Jeg nekter*

Priser tildelt Per Petterson

1987 *Sarpsborgprisen*
1988 *Schleiblers legat*
1992 *Språklig samlings
litteraturpris*
1993 *Nota Bene bokpris*
1996 *Oktoberprisen*
2000 *Brageprisen*
2003 *Kritikerprisen
Bokhandlerprisen
Klassekampens litteraturpris*
2006 *Le Prix Littéraire Européen
Madeleine Zepter*
2006 *Le Prix Millepages*
2006 *Independent Foreign Fiction
Prize*
2007 *Prix des Lecteurs de littérature
européenne*
2007 *International IMPAC Dublin
Literary Award*
2008 *Kritikerprisen
Brageprisen*
2009 *Nordisk råds litteraturpris*
2012 *Gyldendalprisen
Bokhandlerprisen*

---

skandinaviske roman på sin topp 100-liste over beste bøker siste tiår. Boken er oversatt til nærmere 40 språk.

Månen over porten kom i 2004. Det er en samling essay der både liv og diktning behandles.

I *Jeg forbanner tidens elv* fra 2008 møter vi igjen noen av personene fra Pettersons første bøker. Handlingen foregår på to tidsplan – i begynnelsen av 1970-årene og i 1989. To av hovedtemaene kan sies å være forholdet mellom mor og sønn og forholdet til maoismen. For denne romanen mottok Per Petterson Nordisk råds litteraturpris 2009. Juryens begrunnelse var som følger (utdrag): «... I et poetisk og stillegående språk formidler Petterson hvor vanskelig det er å få sagt det som føles mest nødvendig å si til hverandre».

Jeg nekter er den niende boken fra Pettersons hånd og kom i 2012. For denne ble han tildelt Bokhandlerprisen, nominert til Kritikerprisen og Ungdommens kritikerpris og kortlistet til P2-lytternes romanpris.

Per Petterson mottok i 2012 Gyldendals litteraturpris, som går til særlig betydelige skjønnlitterære forfatterskap. Hans bøker er oversatt til 49 språk.

Kilder: *snl.no*, *Oktober forlag*

[NRKs](#) omtale av Gyldendalsprisen til Per Petterson.

Norge

Britt Karin Larsen

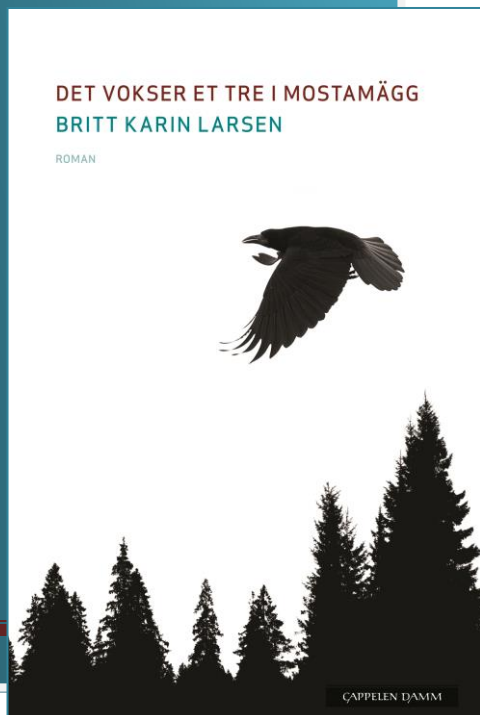
f. 1945

Det vokser et tre i Mostamägg

Cappelen Damm 2009, 187 s.

Foto: Cappelen Damm

Britt Karin Larsen

debuterte som lyriker i 1978 med *5mg blues og andre dikt*. Den ble etterfulgt av flere diktsamlinger, prosatekster og en barnebok før hun i 1990 debuterte som romanforfatter med *I ly for regnet*. For den fikk hun første pris i Tidens romankonkurranse samme år.

Larsen har en stor produksjon av diktsamlinger og romaner bak seg. Hun er særlig kjent for sin romantrilogi om tatrene, *De som ser etter tegn* (1997), *De usynliges by* (1998) og *Sangen om løpende hester* (1999). Trilogien er blitt kalt et litterært monument over romanifolket i Norge. I 2000 fikk hun Norsk PENs ytringsfrihetspris, Ossietzky-prisen.

Det vokser et tre i Mostamägg kom i 2009 og ble nominert til P2-lytternes romanpris. Denne romanen er den første i en tetralogi fra Finnskogene, de tre neste bindene er *Himmelbjørnens skog* (2010), *Som steinen skinner* (2011) og *Før snøen kommer* (2012). Disse bøkene har høstet strålende kritikker i Norge så vel som i utlandet. Britt Karin Larsen bor i Hedmark.

Kilde: Wikipedia

Forlagets omtale

Det vokser et tre i Mostamägg er en roman fra Finnskogen med handling lagt til attenhundretallet. Også den skogfinske minoriteten har sine utstøtte, som må klare seg selv som best de kan.

På en vakker, rå, øm og til tider dypt rørende måte skildrer Britt Karin Larsen Linas og Tanelis kamp for å overleve, og båndene til den naturen de henter styrke og livberging hos. Dette er første boka i en serie på fire.

Anmeldelser

Les om boka [her](#)

Du kan også [få en smakebit av romanens første sider](#)

Norge

Ingvar Ambjørnsen

f. 1956

Natten drømmer om dagen

Cappelen Damm 2012, 327 s.

Foto: Tine Poppe

Anmeldelser

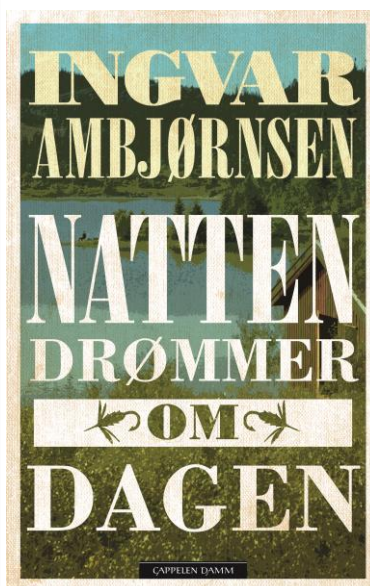
Les [anmeldelse og intervju](#) med Ambjørnsen.

Her er et annet [intervju og utdrag](#) fra boken.

Ingvar Ambjørnsen er født i Tønsberg. Han droppet gymnaset etter en måned og tok i stedet ett års typografiutdannelse, men visste tidlig at han skulle bli forfatter. Senere fulgte et variert yrkesliv og erfaringer med Oslos subkulturer gjorde at Ambjørnsen senere kunne skrive med stor troverdighet fra outsiders ståsted. Han ble disse gruppens «egen» forfatter, så vel i deres øyne som i den litterære offentlighet. Hans høye produktivitet og evne til å følge skikkelser og tema gjennom flere bøker, for ungdom og voksne, har gjort ham til en av de mest leste, seriøse samtidsforfattere i Norge. Gjennom sine kritikerroste noveller har Ambjørnsen også vist seg som en kresen språkkunstner og en forfatter med dyp psykologisk innsikt og frapperende dramaturgisk evne.

Ambjørnsen debuterte med romanen *23-salen* i 1981 og to år senere kom *Den siste revejakta*. Det store gjennombruddet kom i 1986 med *Hvite niggere*, hvor man følger oppveksten til freakeren Erling Haefs. Ambjørnsens merittliste er lang, og der finner vi bl.a. ungdomsbokserien om Pelle og Proffen som er filmatisert flere ganger. Han har skrevet bøkene om Elling som også er filmatisert – den første ble nominert til Oscar. Som barnebokforfatter har han skrevet om Samson og Roberto. Hans bøker har gjort ham til en av Norges mest filmatiserte og dramatiserte forfattere. Ambjørnsen er gift med den tyske oversetteren Gabriele Haefs og de bor i Hamburg.

Kilde: Gyldendal forlag / wikipedia

Forlagets omtale

Ambjørnsen har skrevet en vandrer-roman fra det moderne Norge, med Sune fra Skogen og vietnamesiske Vale i hovedrollene. Sune er en drømmer og vil helst være alene, men Vale limer seg fast. Slik blir de to som går. Han først, og hun etter. Dette er en varm og generøs fortelling, med flotte skildringer av naturen og miljøer utenfor samfunnet.

Kristine Storli Henningsen

er født i Oslo og bor nå i Drammen med sin familie. Hun har arbeidet som journalist i mange år og er i dag nettedaktør samtidig som hun studerer gestaltterapi.

Henningsen debuterte som serieforfatter i 2011-12. Da kom hele 13 bøker i serien *Sofia på Måkøya*. Den handler om den unge Sofia som i 1964 flytter fra Oslo til Måkøya i Finnmark for å undervise. Henningsens egne svigerforeldre har opplevd noe av det samme som hovedpersonene i serien. Hun fant deres historie så fascinerende at hun måtte skrive den.

I 2012 debuterte hun også som romanforfatter med *I skyggen av store trær*.

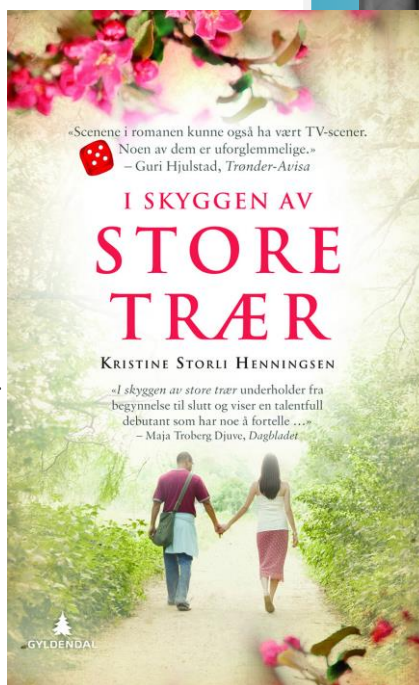
Kilde: Schibsted forlag

Forlagets omtale

To mennesker møtes tilfeldig utenfor en blomsterbutikk.

Karl Henrik lever av å skrive dialoger til den populære tv-serien *Skjærgårdsliv*, men får aldri sjansen til å bruke replikkene sine i det virkelige liv. Regine har vokst opp i en stor og bråkete akademikerfamilie, men selv er hun stillferdig og kommuniserer best med sin døve bror.

Senere møtes de igjen i en sykehusheis. Karl Henrik skal besøke sin døende mor, som han har levd med hele livet. Regine har akkurat vært til sin første ultralyd. Barnefaren insisterer på abort, men selv er hun ikke så sikker ...

Norge

Kristine Storli Henningsen

f. 1974

I skyggen av store trær

Gyldendal 2012, 325 s.

Foto: Lise Falch

Dagbladets [anmeldelse](#) forteller om fortelleroverskudd og hang til drama.

Færøyene

Jóanes Nielsen

f. 1953

Brahmadellane

Margbok 2012, 276 s.

Jóanes Nielsen vokste opp i Tórshavn. Han er en av Færøyenes mest kjente forfattere, men han har også arbeidet som fisker og bygningsarbeider. Han skriver poesi, drama, noveller og romaner. Nielsen debuterte i 1978 med poesisamlinga *Den trettande månaden*, og har siden skrevet 15 bøker. Hans litterære forbilde er William Heinesen, men som forfatter er han mer opptatt av politisk og eksistensiell tematikk. Mange av Nielsens utgivelser er oversatt til dansk og norsk og romanen *Brahmadellane* kommer i tillegg på tysk.

Han fikk Færøyenes litteraturpris 2012 for nettopp *Brahmadellane* og den har også gitt ham en nominasjon til Nordisk råds litteraturpris 2013. Det er femte gang Jóanes Nielsens er nominert til den prestisjetunge utmerkelsen. De andre gangene var i 1988, 1994, 1999 og 2004. Kilde: Margbok forlag og wikipedia

Forlagets omtale

I denne romanen konfronteres fortid og nåtid i det færøyske samfunn. Det tidligere så isolerte øysamfunnet påvirkes i dag

sterkt av omverdenen. De nye impulsene veves inn i historiene og mytene fra fortiden. Skrøner, historiske fakta og rein fiksjon blandes i en herlig og grundig framstilling. I denne til dels muntre, men også alvorlige romanen, får vi et innblikk i det faktum at nåtiden aldri er langt borte fra erfaringene til de nære slektsledd.

Se hva [Nordisk råd](#) mener om boken.

Latvia

Inga Ābele

f. 1972

Ilden vækker ingen

Husets forlag 2007, 168 s.

Inga Ābele er født i Riga. Hun begynte å studere biologi ved universitetet, men flyttet etter hvert ut på landet hvor hun begynte å trene hester. Senere valgte hun å utdanne seg ved Det latviske akademi for kultur, teater og TV/Drama.

Ābele har skrevet både noveller, skuespill og romaner. Hennes skarpe penn skildrer ofte folk og miljøer på landsbygda og i storbyens utkant. Hennes skuespill er satt opp på flere europeiske scener. Novellen *The Loving Years* var med i europeiske forfatteres antologi "Europa og nasjonal identitet" i 2003. Hun er også representert med novelle i antologien "Best European Fiction 2010." Inga Ābele har vunnet en rekke litterære priser og kalles ofte en av Latvias ledende forfattere. *Kilde: literature.lv*

Forlagets omtale

Florence og hendes bror Mareus bor sammen med deres mor. I nærheten er der en bro, hvorfra drengen Demido, Florences første kjærlighet, sprang ud og druknede. Kort før moderens død forlader Mareus hjemmet. Etter begravelsen konfronteres Florence med nogle af tilværelsens barske vilkår. Hun har behov for en sørgeperiode, men mødes af en strøm af regninger, som tvinger hende tilbage til hverdagen. Hun gifter sig med Demidos bror, som hun møder tilfældigt, og som omtrent kan forsørge hende. De bliver skilt. Påvirket af et medicinmisbrug søger hun efter en fest ud til sine bedsteforældres hus, der nu står tomt. Der finder hun den syge brændehugger, en gammel mand, der i flere år har passet bedsteforældrenes hus. Med historier, der varer så længe, som det tager at ryge en cigaret, viser brændehuggeren Florence en hel anden verden, som lader hende forstå, at hun er blevet fremmed for sig selv.

Anmeldelser

[Litteratursiden.dk](http://litteratursiden.dk) kaller dette en annerledes og spennende roman.

[Politiken](http://politiken.dk) har også lest romanen.

Nettsidene som anmeldelsene er hentet fra

Ravnene av Tomas Bannerhed

<http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=10071536>

Fallvann av Mikael Niemi

http://www.dagbladet.no/2013/01/18/kultur/litteratur/bok/mikael_niemi/fallvann/25289600/

<http://www.vg.no/ramelys/artikkel.php?artid=10106551>

Dikt og prosa i samling av Tomas Tranströmer

<http://www.aftenposten.no/kultur/article4247077.ece>

Hvordan ser livet ut hvis man ikke får nok kjærlighet? av Maria Zennstrøm

<http://www.dagsavisen.no/kultur/alle-anmeldelser/bokanmeldelse/modig-om-barnloshet/>

<http://www.gp.se/kulturnoje/litteratur/1.333644-maria-zennstrom-hur-ser-ett-liv-ut-om-man-inte-har-tillrackligt-med-karlek>

Sytten av Juha Itkonen

<http://www.dagbladet.no/2012/04/09/kultur/bok/litteratur/litteraturanmeldelser/anmeldelser/20491851/>

Den røde fangen av Leena Lander

<http://www.dagbladet.no/kultur/2007/05/14/500568.html>

Kupé nr. 6 av Rosa Liksom

<http://www.litteratursiden.dk/anmeldelser/kupe-nr-6-af-rosa-likksom>

<http://www.aftonbladet.se/kultur/bokrecensioner/article15510727.ab>

Svar på brev frå Helga av Bergsveinn Birgisson

<http://www.dagbladet.no/2012/10/01/kultur/bok/litteratur/litteraturanmeldelser/anmeldelser/23659347/>

<http://www.dagsavisen.no/kultur/alle-anmeldelser/bokanmeldelse/kjerleiksbrev-fra-island/>

Hjertets sted av Steinunn Sigurðardóttir

<http://www.dagbladet.no/anmeldelser/970122-anm-bok2.html>

Helle Helle

Hus og hjem

<http://www.litteratursiden.dk/analyser/helle-helle-hus-og-hjem>

Biler og dyr

<http://old.dagogtid.no/arkiv/2002/11/bokm2.html>

Forestillingen om et ukomplisert liv med en mann

<http://www.litteratursiden.dk/anmeldelser/forestillingen-om-et-ukomplisert-liv-med-en-mand-af-helle-helle>

Ned til hundene

<http://www.nrk.no/kultur/litteratur/ned-til-hundene-1.6483199>

Rødby – Puttgarden

<http://www.nrk.no/nyheter/kultur/5712087.html>

Dette burde skrives i nåtid

<http://www.dagbladet.no/2012/01/15/kultur/bok/litteratur/litteraturanmeldelser/anmeldelser/19780037/>

Unntaket av Christian Jungersen

<http://www.dagbladet.no/kultur/2006/01/23/455520.html>

En plass i historien av Katrine Marie Guldager

<http://www.jyllands-posten.dk/premium/kultur/ECE5051452/katrine-marie-guldager-en-plads-i-historien/>

Unnskyldningen av Hanne-Vibeke Holst

<http://www.dagsavisen.no/kultur/alle-anmeldelser/bokanmeldelse/lidenskap-og-logner/>

http://www.pluto.no/kulturspeilet/faste/bok/Holst_Unnskyldningen.html

Per Petterson

<http://www.nrk.no/kultur/litteratur/gyldendalprisen-til-per-petterson-1.10955148>

Det vokser et tre i Mostamägg av Britt Karin Larsen

<http://www.nrk.no/nyheter/kultur/litteratur/1.6906250>

Natten drømmer om dagen av Ingvar Ambjørnsen

<http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=10068904>

http://www.dagbladet.no/tag/natten_dr%C3%B8mmer_om_dagen

I skyggen av store trær av Kristine Storli Henningsen

<http://www.dagbladet.no/2012/05/28/kultur/bok/litteratur/litteraturanmeldelser/anmeldelser/21492760/>

Brahmadellane av Jóanes Nielsen

<http://www.norden.org/no/nordisk-raad/nordisk-raads-priser/nordisk-raads-litteraturpris/presse/nominerte-2013/joanes-nielsen>

Ilden vækker ingen av Inga Åbele

<http://www.litteratursiden.dk/anmeldelser/ilden-vaekker-ingen-af-inga-abele>

<http://politiken.dk/kultur/boger/ECE360190/sammenhaeng-soeges/>